

Examen VMBO-BB

2023

tijdvak 1
vrijdag 26 mei
13.30 - 15.00 uur

Turks CSE BB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 36 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 38 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 ATM'den Çektiği Para Şaşkına Çevirdi

- 1p 1 Waarom is Ersoy Yeter verbaasd over het bankbiljet?
omdat het bankbiljet
- A gaatjes heeft
 - B lijntjes heeft
 - C spelfouten heeft
 - D verfvlekken heeft

Tekst 2 Amazon Pazarı

- 1p 2 Waar gaat deze tekst over?
over een markt waar je
- A duurzame nieuwe spullen kunt kopen
 - B gebruikte spullen met elkaar kunt ruilen
 - C gratis tweedehands spullen kunt ophalen
 - D zelfgemaakte spullen kunt verkopen

Tekst 3 Bayramcıların Çöpleri

- 1p 3 Om welke reden kwamen de inwoners van Büyükkada in actie volgens alinea 1?
Schrijf de eerste twee woorden op van de zin waarin dat staat.
- 1p 4 De bewoners hebben "UTANIN!" geschreven met afval dat ze hebben verzameld.
Wat hebben ze nog meer gedaan?
- A afvalzakken in brand gestoken
 - B een menselijke ketting gemaakt
 - C geprotesteerd door hard te schreeuwen
 - D lawaai gemaakt met pannen en deksels

Tekst 4 Şevketibostan

- 1p 5 Waar is şevketibostan goed voor volgens de tekst?
Je mag ook in het Turks antwoorden.

- 1p 6 Wat moet er in het recept worden toegevoegd na de kleine uitjes?
A citroensap
B olijfolie
C warm water
D zout
- 1p 7 Wanneer moet je aan het gerecht zout en peper toevoegen?
A na het toevoegen van het lamsvlees
B tijdens het toevoegen van şevketibostan
C voordat je de pan van de kookplaat haalt

Tekst 5 Kebap Yerken Zamanda Yolculuk

- 1p 8 Hoe kwam Yiğit aan de voorwerpen van vroeger die hij in zijn eethuis heeft?
Hij heeft ze
A als cadeau gekregen.
B jarenlang zelf verzameld.
C van zijn grootouders geërfd.
- 1p 9 Wat past er op de open plek bij 9 in alinea 2?
A geçmişe
B maceralı
C umuda
D zorlu
- 1p 10 "... müşterilerini hem lezzetli yemeklerle doyurduklarını hem de resimlerle..." (alinea 2)
Yiğit geeft dezelfde informatie in een andere zin in alinea 2.
→ Schrijf de eerste twee woorden van deze zin op.

Tekst 6 Yavru Kedi Sıkıştığı Yerden Kurtarıldı

- 1p 11 Hoe heeft de brandweer de plek vastgesteld waar de kat zat?
A door een speelgoedmuis te gebruiken
B door een zaklamp te gebruiken
C door kattenbrokjes te geven
D door kattengeluid te laten horen

Tekst 7 300 Nüfuslu Köy 80 Doktor Çıkardı

- 1p 12 Wat is de belangrijkste reden dat Cahit Gümüşer arts is geworden volgens alinea 1?
- A Hij deed dit om zijn moeder een plezier te doen.
 - B Hij is beïnvloed door artsen uit zijn omgeving.
 - C Hij woonde in de buurt van een universiteit.
 - D Hij woonde in een dorp met veel hoogopgeleide mensen.
- 1p 13 "Gelsinler köylerine, ..." (alinea 2)
Wie nodigt Mustafa Polat uit?
- A hoogopgeleide dorpsgenoten
 - B ondernemers uit de stad
 - C politici uit zijn dorp
 - D wetenschappers van de universiteit
- 1p 14 In alinea 2 geeft Mustafa Polat twee redenen waarom er veel artsen uit zijn dorp komen. Eén reden is het nastreven.
→ Wat is de andere reden?
Je mag ook in het Turks antwoorden.
- 1p 15 Cahit Gümüşer vertelt in alinea 3 dat er in zijn dorp ook belangstelling is voor andere beroepen dan arts.
→ Schrijf de eerste twee woorden op van de zin waarin dat staat.

Tekst 8 Mercan Dede'den Önemli Mesaj

- 1p 16 Wat vraagt Mercan Dede zich af in alinea 2?
Hij vraagt zich af waarom merken mensen
- A irriteren.
 - B misleiden.
 - C overheersen.
- 1p 17 Welk advies geeft Mercan Dede over merkkleding?
- A Geef je oude merkkleding aan goede doelen.
 - B Laat je eigen karakter zien met het juiste kledingmerk.
 - C Laat merkkleding je persoonlijkheid niet beïnvloeden.
 - D Zoek de juiste winkels voor betaalbare merken.

Tekst 9 Kangurular ve İnsanlar

- 1p 18 Hoe maakten de meeste kangoeroes duidelijk wat ze wilden tijdens het onderzoek?
- A door geluiden te maken
 - B door onrustig gedrag te vertonen
 - C door te knippen met hun ogen
 - D door te staren naar de mensen

Tekst 10 Yerli Tohumları Yaşatmaya Çalışıyor

- 1p 19 Wat wil Fuat Kocaman heel graag volgens alinea 1?
- A dat de klanten producten gaan kopen van lokale verkopers
 - B dat de overheid genoeg steun geeft aan de boeren
 - C dat zijn collega's ook met lokale zaden gaan werken
- 2p 20 Fuat Kocaman noemt twee nadelen van hybride zaden in alinea 2.
→ Wat zijn deze twee nadelen?
Je mag ook in het Turks antwoorden.
- 1p 21 Waardoor krijgen okra's hun henna kleur volgens alinea 3?
- A door het soort zaad
 - B door het zonlicht
 - C door veel water
- 1p 22 Okra's worden vroeg in de ochtend geplukt.
Welke reden wordt daarvoor genoemd in alinea 3?
- A Er zijn dan genoeg werknemers om te plukken.
 - B Ze kunnen dan op tijd naar de veiling gebracht worden.
 - C Ze zijn dan beter zichtbaar om te plukken.
- 1p 23 Wat is juist over de tomaten van Çeşme volgens alinea 4?
- A Ze hebben veel water nodig.
 - B Ze hebben een dunnere schil.
 - C Ze zijn er in meerdere kleuren.
 - D Ze zijn kleiner dan gewone tomaten.

Tekst 11 Ayakları Yerden Kesen Adresler

- 1p 24 Paragliden is populair geworden in Turkije na de ontdekking van een bepaalde plek waar dat goed kan.
→ Schrijf de eerste twee woorden op van de zin waarin dat staat.
- 1p 25 Waarvan hangt het af hoelang de vluchten duren volgens alinea 2?
A van de drukte en de vluchtafstand
B van de windrichting en de windsterkte
C van het gebruikte materiaal en de ervaring van de piloot
D van het hellend vlak en de hoogte van de berg
- 1p 26 Welke informatie past bij de plaats Ali Dağı volgens de tekst?
A Daar is een mooi uitzicht.
B Er zijn hoogteverschillen.
C Het is er prachtig groen.
- 1p 27 Welk gebied is omgeven door een dicht bebost gebied volgens de tekst?
A Abant-Bolu
B Babadağ-Muğla
C Bozdağ-İzmir
D Uçmakedere-Tekirdağ
E Uzungöl-Trabzon

Tekst 12 Tabuları Yıkan Yemek

- 1p 28 Welke bewering over de 'visschotel met yoghurt' is juist volgens de tekst?
A De combinatie van yoghurt en vis kan de eerste keer flauw smaken.
B De combinatie van yoghurt en vis kan giftig zijn als de vis niet vers is.
C Visschotel met yoghurt kan beter met pasta geserveerd worden.
D Visschotel met yoghurt kan slechts met één soort vis bereid worden.

Tekst 13 Ahşap Nasıl Boyanır?

- 2p 29 De tekst beschrijft hoe houten meubels worden geschilderd.
→ Welke stap hoort bij welke alinea over het schilderen?
Schrijf in de uitwerkbijlage achter elk alineanummer de letter op van de juiste stap.
Kies uit de volgende stappen:
- a gaten en kieren opvullen
 - b (grond)verf aanbrengen
 - c houten oppervlak lakken
 - d houten oppervlak schuren

Tekst 14 Gülümse

- 1p 30 Wat lezen we in de tekst over glimlachen?
- A Glimlachen kan meestal aanstekelijk werken.
 - B Glimlachen kan helpen om je gezond te houden.
 - C Glimlachen kan zorgen voor een betere baan.
 - D Glimlachen kan zorgen voor nieuwe vriendschappen.

Tekst 15 Yazar Baba Küçük Kızına Dünyayı Anlatıyor

- 1p 31 Nedim Gürsel schrijft in zijn boek: "Anlattıklarım dikkat et ve elekten geçir. Hepsine de kanma. Kalemime inan, bana inanma!" (alinea 1).
→ Met welke andere zin in dezelfde alinea legt hij dit verder uit?
Schrijf de eerste twee woorden op van deze zin.
- 1p 32 Wat past er op de open plek bij 32 in alinea 2?
- A barışık
 - B birleşik
 - C çelişen
 - D uyumlu
- 1p 33 Welke bewering over Nedim Gürsel en zijn dochter Dilay is juist volgens alinea 3?
Nedim Gürsel en zijn dochter Dilay
- A ontdekken samen de wereld.
 - B schrijven samen een boek.
 - C wonen in verschillende steden.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

- 1p 34 Welke bewering over Nedim Gürsel is juist volgens alinea 4?
- A Hij is onzeker over zijn vaderschap op afstand.
 - B Hij is van plan om minder te gaan werken.
 - C Hij leest zijn verhalen eerst aan zijn dochter voor.
 - D Hij neemt zijn gezin ook mee op zakenreis.

Tekst 16 İstanbul'da Yeni Trend Bu Semt

- 1p 35 Je bent met je vrienden op excursie in Istanbul. Jullie willen 's ochtends kunnen genieten van een uitgebreid ontbijtbuffet met onbeperkt thee.
→ Bij welk eethuis kunnen jullie dat het best doen?
Schrijf de naam van dit eethuis op.

Tekst 17 Yurtdışı Türkleri Gençlik Kampları

- 1p 36 Je neef van 19 woont in Turkije. Hij wil graag mee op zomerkamp.
→ Welke voorwaarde bepaalt of hij mee mag?
Schrijf de eerste twee woorden op van de zin waarin dat staat.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.